LAPIN LIITTO

Lapin liiton tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 2025–2029

Kuva: Lapin materiaalipankki | Markus Kiili

> Lapin liiton tarkastuslautakunta määrittelee arviointitoiminnan arviointisuunnitelman koko valtuustokaudelle. Arviointisuunnitelmassa määritellään arvioinnin painopisteet, joiden arviointiin lautakunta kussakin arviointikertomuksessa toimintakauden aikana erityisesti keskittyy. Valtuustokauden mittainen arviointisuunnitelma mahdollistaa arviointityön pitkäaikaisen suunnittelun, yhteensovittamisen ja aikataulutuksen sekä sen, että arvioinnissa voidaan huomioida mahdollisimman kattavasti Lapin liiton toiminnan eri osa-alueita.
>
> Arviointitoimintaa tarkennetaan vuosittain laadittavassa työohjelmassa. Arviointisuunnitelmaan ja työohjelmaan voidaan tarvittaessa tehdä muutoksia tarkastuslautakunnan päätöksellä.
>
> Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma, työohjelma sekä arviointikertomus ovat julkisia asiakirjoja.

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Maakuntavaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan valtuustokautta vastaavaksi ajaksi. Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain (410/2015) 14 luvussa ja sitä täydentää Lapin liiton hallintosääntö.

Kuntalaki 121 §:

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Lapin liiton **hallintosääntö** 67–69 §

67 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi:

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, tarkastuslautakunta

1. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seuraa tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
2. huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa
3. tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla sekä
4. hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman.

Tarkastuslautakunta antaa maakuntavaltuustolle arvionsa kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ennen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyä. Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain maakuntavaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Lautakunta esittää arvionsa myös tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista sekä asianomaisten niistä antamista selityksistä ja maakuntahallituksen lausunnosta.
Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa maakuntavaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana maakuntavaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.
Tarkastuslautakunta esittää maakuntavaltuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin sen valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä mahdollisesti tehty muistutus sekä maakuntahallituksen arviointikertomuksesta antama lausunto mahdollisesti antavat aihetta.

68 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät:
Tarkastuslautakunta valvoo kuntalaissa tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta maakunnan verkkosivuilla.
Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.
Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

69 § Tilintarkastusyhteisön valinta:
Maakuntavaltuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHT-yhteisö). Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi julkishallinnon ja -talouden hyväksytty tilintarkastaja (JHT-tilintarkastaja). Tilintarkastaja toimii tehtävässään virkavastuulla.
Jos tilintarkastajia valitaan useampi kuin yksi, tilintarkastajat vastaavat tilintarkastuksesta yhteisvastuullisesti.
Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Arviointityön toimintatavat

Tarkastuslautakunta käyttää arviointityössään muun muassa seuraavia toimintatapoja:

1. Lautakunta kuulee säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa kutakin vastuualuejohtajaa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja ajankohtaisista asioista;
2. Lautakunta kuulee tarkasteltaviin teemoihin liittyen Lapin liiton henkilöstöä ja mahdollisesti muita asiantuntijoita, esimerkiksi työterveyden palveluntarjoajan edustajaa;
3. Lautakunta kuulee tilintarkastajaa säännöllisesti tilivuoden aikana sekä
4. Lautakunta käyttää maakuntavaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnin perusteina Lapin liiton toimintaa keskeisesti määrittäviä asiakirjoja, muun muassa maakuntavaltuuston hyväksymää talousarviota- ja suunnitelmaa, maakuntahallituksen allekirjoittamaa tilinpäätöstä, Lapin liiton strategiaa ja maakuntaohjelmaa.

Arviointikertomusten painopisteet arviointivuosille 2025–2028

Tässä arviointisuunnitelmassa määriteltävät arviointikertomusten painopisteet tarkentuvat vuosittain määriteltävässä tarkastuslautakunnan työohjelmassa.

Tarkastuslautakunta päätti 27.1.2026 § 7 kokouksessaan, että Lapin liiton tekemä edunvalvonta valittiin koko toimikauden kestäväksi arvioinnin painopisteeksi.

Arviointikertomus 2025

Arvioinnin painopisteet:

- työhyvinvointi ja
- organisaatiorakenteen toimivuus.

Painopisteiden mahdolliset tarkennukset: erityisesti tapahtuneiden toimitilamuutosten näkökulmasta.

Arviointikertomus 2026

Arvioinnin painopisteet:

- vaikuttavuus ja strategisten tavoitteiden toteutuminen,
- tietojohtaminen ja päätöksenteon tietoperusta sekä
- toimintaympäristön muutoksiin varautuminen ja ennakointi.

Arviointikertomus 2027

Arvioinnin painopisteet:

Painopisteiden mahdolliset tarkennukset:

Arviointikertomus 2028

Arvioinnin painopisteet:

Painopisteiden mahdolliset tarkennukset:

Vuoden 2029 arviointikertomukselle voidaan myöhemmässä vaiheessa antaa suosituksia uudelle tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin vaikuttavuuden varmistaminen

Kuntalain 121 §:n mukaan hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Annettujen vastineiden kautta tarkastuslautakunta seuraa arviointikertomuksessa annettujen toimenpidesuositusten ja esille nousseiden huomioiden vaikuttavuutta. Lisäksi tarkastuslautakunta seuraa arviointikertomuksessa annettujen toimenpidesuositusten ja kehotusten vaikuttavuutta seuraavan arviointikertomuksen yhteydessä.